

Notes du mont Royal

WWW.NOTESDUMONTROYAL.COM

Cette œuvre est hébergée sur «*Notes du mont Royal*» dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

EX NICOLAI
DAMASCENI
VNIIVERSALI HISTORIA

SE V

De moribus gentium libris excepta
Iohannis Stobæi
collectanea,

QVÆ

NICOLAVS CRAGIVS latina fecit, &
seorsum edidit.

A P V D

Petrum Santandreamum,

c I o I o x c i i l

WILSON, JAMES

3

VIRTUTE, ERUDITIONE ET GENERE NOBILISSIMO OLIGERO ROSÆCRANTIO ILL. D. GEORGII ROSÆCR. F. NIC. CRAGIVS S. D.

Rædicatur à multis Nobil. Oligere, & quidem doctissimis viris, singularis cui ingenij felicitas, necnon egregium circa Philosophiam studium. Et tu ipse refidem facis, nihil ad gratiam ab illis fings, sed quantum laude eorum fertur, tantum merito tibi tribui. Praclarum vero institutum, nec scio an generoso & excelsō tuo animo aliud dignius. Ac gratulor patriæ familiaque talem Rosæcrantium; gratulor parentibus tam insignem filium. Sed patere tamen, mihi Oligere, amore tui, patriaque studio, hoc à me dici, non tantum conuenire tibi tam illustri loco orto, eam quæ in contemplatione naturæ occupata est Philosophiam; sed multo magis alteram, quæ de Virtutis actionibus differit, & vita ciuilis præcepta tradit. Nam hæc proprius ipsum hominem id est, mentem nostram attingit, & in ea humanae sapientia meditatio & exercitatio præcipue consistit. Quod haud dubie ita saniores quique Philosophorum indicarunt, qui illa non contenti, istius studium vel maximè sibi excusendum existimarunt. Id quod ne longè petitis exemplis tibi confirmare necesse sit, à Principibria Philosophorum disces. Vide mihi sepe sapientes Græcia, qui Philosophiam ipsam condiderunt,

runt, eorum solum Thaletem habes naturae arcana scrutantem, reliqui in Politia versari. Et ex illis ipsis Philosophus, quos maximi facere potes, Socrates, Plato, Aristoteles, Theophrastus, permagnam in hanc operam & studium posuerunt. Atque ut paucis absoluam, fuit hoc familiare cunctis ferè Philosophis, ac in primis Academicis et Peripateticis. Quorum è numero est Nic. Damascenus haud postremus, qui ad exemplum Aristotelis ac Theophrasti, huius generis scripsit libros octoginta Kadomacis isoëias, ut vocat, seu de moribus gentium vniuersarum, plenos haud dubie bonæ frugis & multiplicis doctrinæ. Utinam extarent tantummodo, cum huius, cum istorum auctorum quos dixi, scripta, non esset ista eruditæ doctrinæ pars à cultoribus adeo deserta: sed inneniret complures tui similes verè nobiles, id est ad virtutis gloriam recta via gravantes, quorum animis efficacissimum sui amorem excitaret. Sed quia manca præceptorum aliquatenus Philosophia, & historia huiusmodi politica destituimur, haud nullo in opera pretio studium ab iis occupari putandum, quibus ad curam est hæc qualiacunque veterum Rerum Rerum public. monumenta conservare. Quapropter quæ istius Nic. Damasceni in collectaneis apud Stobæum reperi, placuit descripta & seorsum excusa hoc tempore euulgare, ac quod ad Cnomas seu sentencias propriè non pertineant, suo quasi auctori ex altena possessione asserta restituere. Nam quæ apud Athenæum sunt, vel quæ alia èò pertinentia obseruare licuerit, alias additurus. Ac tamen si non sint hæc eius generis, ut politicum efficiant, sicut nec item philosophorum præcepta: eo tamen loco habenda, ut cum usu rerum consueta prudenter & consilij fundamenta maiorem in modum confirment. Sed præcepta & instituta politica Nobiliss. Oligere, ex hisce & aliis philosophorum libris petes: usum certè non aliunde melius disces,

quam

5

quam ab illustri parente tuo, in quo Deus tibi visum sapientiae &
aliarum magnarum virtutum exemplum statuit. Ad cuius imi-
tationem si totum te compares, eique te quam simillimum preestes,
nihil ferè maius est, quod à te patria desiderari. Quod tibi ut con-
tingat, omnes patriæ amantes precamur, idque ut de te indubitate
speremusq; virtus & eruditio suber tua. Per quam virtutem tuam,
Nobiliss. Oligere, te maiorem in modum rogo velis hunc libellum
tuo nomini dicatum, gratum habere, & præ illo animum, vnde
prodit, longè magis acceperare. Quod si feceris, hoc quodiam stu-
di⁹ mei erga te pignus, huius libelli oblatione habes, dabo operam
ut postmodum aliquo cum fœnore luam & redimam.

Vale feliciter nobilissime
Oligere.

aa 3

ΕΚ ΤΩΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΓΣΤΟΡΙΑΣ.

Θ ΤΝΟΙ.

Παύοι τοις ναυαγούς φίλων θεόπως διδόμενοι, φίλοις ποιουμένται. Τῶν δὲ ξένων, τοὺς μὲν ἐκουσίως ἐλθόντας, σφέδρα πιμάστι πιὸ διάποστιας, κοιλαζούσι.

ΑΡΙΤΟΝΟΙ.

Αείτονοι τῷ ἐμψύχῳ ύδων διπλανείνεται. τὰ δὲ καρδιαὶ τῷ χρηστείᾳ
καὶ γενοῦς ἐλύτερις φυλάττουσι.

ΔΑΡΔΑΝΟΙ.

Δαρδανεῖς, Ιλιουκὸν ἔθνος, τεὶς ὅτι τῷ βίῳ λούσαται μόνος, διὰ
γῆνωνται, καὶ ἕπτα γάμοις, καὶ πλεῦντας.

ΤΑΛΑΚΤΟΦΑΓΟΙ.

Γαλακτοφάγοι, Σκυθικὸν ἔθνος, αἵοις εἰσιν, ἀστερ καὶ οἱ πλεῖστοι Σκυθῶν.

Τερφίων δὲ ἔχουσι γάλα μόνον ἑπτωτὸν δὲ τυερπιοῦσι πεποιησάτες, ἐδίουσι καὶ πίνουσι. Καὶ εἰσὶ δῆλοι πάτερ δισμαχώτατοι, σωμάτωις πάντη τὴν τερφίων ἔχοντες. οὗτοι καὶ Δάρειον ἐγρέψαντο.

Εἰσὶ δὲ καὶ δικρότατοι, κοινὰ ἔχοντες τὰ τε κτήματα καὶ τὰς γυναῖκας. ὡς τοὺς μὲν πρεσβυτέρους αὐτῷ πατέρας ὄνομάζειν, τοὺς δὲ γένους πάγδας, τοὺς δὲ ἄλλακας ἀδελφούς.

Οὖν οὐδὲ Ανάχαροις, εἰς τῷ ἑπτὰ σοφῶν νομιθεῖς· διὸ ἔλαθεν εἰς τὴν Ελλάδα, ἵνα ισορπη τὰ τῷ ἄλλων νόμιμα.

Τοῦτον καὶ Οἴμενος μέμνηται, καὶ οἵς φησι.

Μυστῶντ' αὐγχομένοις καὶ Αγανῶν ἱππομολυῖν,

Γαλακτοφάγοι, Αβίων τε, δικροτάτοιν αὐθεόπων. Αβίοις δὲ αὐτοὺς λέγεται, οὐδὲ τὴν γῆν μὴ γεωργεῖν, οὐδὲ τὸ αἰοίκος εἶναι, οὐδὲ τὸ χηπάδαν

EX NICOLAO DAMASCENO
DE MORIBVS GENTIVM.

THYN I.

HYNI naufragos humaniter excipiunt, & amicitia sibi deuinciunt. Sed & ex peregrinis eos, qui sponte accedunt, eximie honorant: Qui verò inuiti ad ipsos delati fuerint, puniuntur.

ARITONI.

Aritoni nullum animal mactant. Oracula sua testis inscripta habent, quæ in aureis inuolucris custodiunt.

DARDANI.

Dardani, gens Illyrica, ter saltē in vita lauantur, quum in lucem recens editi sunt, quum nuptias contrahunt, quum fato sunt funditi.

GALACTOPHAGI.

Galactophagi, gens Scythica, non in ædibus degunt, ut & plerique alij Scytharum.

Victus eis saltē equatum lacte constat, vnde caseos conficiunt, ut ita eo tum potum cibo vtantur. Itaque non facile bellō superantur, quod commeatus ubique ipsis præsto sit. His & Darium domum remeare coegerunt.

Sunt autem inuicem iustissimi, ut pote qui facultates & viiores communes habeant. Vnde inter se Seniores quo suis patres suos appellant, iuniores filios, & æquales fratres.

Ex his oriundus Anacharsis, in septem sapientum numero habitus, qui in Græciam venit, ut leges & instituta aliorū disceret.

Quin meminit eorum & Homerus ubi inquit,

Myorum comitus pugnantium, & Agavorum equas stimulentium.

Et Galactophorum, Abiorūmque iustissimorum hominum. Abios autem vocat eos, siue quod terram non colerent, siue quod sine domibus degerent, siue etiam quod hi soli arcus in-

χρῆσται τούτοις μόνοις τοῦτοις. Βίον γάρ λέγετο τοῦτον.

Παρὰ τούτοις μὲν εἰς, ὃ το φθονῶν ὡς φασι, καὶ το μοῖρα, σύν το φοβούμενοι σορῆται, δῆτα τε τοῦ βίου καπτότοις, καὶ φιλοφροσύνης.

Μαχμοὶ δὲ οὐχ ἥπτον αὐτὸν αἱ γυναικεῖς, ποιοὶ αἱδρεῖς, καὶ συμπλεμοῦσιν αὐτοῖς δταν εἴη. Καὶ δῆτα το Αράζονας ψυχαποτάτας εἶναι, ὡς ποτὲ ἐλάσσων μέχρι Αθηνῶν καὶ Κιλικίας, ὅποι τοτε παράκουσι ἐγιεῖς τῆς Μαιώποδος λίμνης.

I. ΒΗΡΟΙ.

Ιερεῖσιν αἱ γυναικεῖς κατ' ἕτος δέ, ποτὲ σέξυφαντοι σὺν κοινῷ δικαίουσιν. Αἱδρεῖς δὲ χρεστόντοι κείνατος, τὰ στλεῖται ἔργασιαμέναις περιμῶσιν.

Ἐχουσι δὲ καὶ μάτερι τη Σιώντις, η τέλος γαστερίς τελετῶν αἱ μηδινῶσιν, αἱχεῖται πήγαινοτα.

ΟΜΒΡΙΚΟΙ.

Ομβρικοὶ σὺν ταῖς περὶ τοὺς πολεμίους μέχρις αἴχιστον ἡγεμῶται πτημάδιοι ζεῦ, ἀλλ' αὐτογάπεον ἡ νικᾶν, δὲ δύοθνήσκονται.

Ομβρικοὶ δταν περὶ αὲλλάλοις ἔχαστον αἱμοτούτησιν, καθοπλιθάτος, ὡς σὺν πολέμῳ, μάχονται καὶ σκοῦσι σικυόπερα λέγονται, σι τοις στατίοις δύοσφάξατος.

ΚΕΛΤΟΙ.

Κελτοὶ οἱ περὶ ὄκεανον γετυιῶντες, αἱχεῖται πήγαινοται τοῖχον πεποκίποται η οἰκίαν φέρουσι.

Πλοτιμαρίδος δὲ ἀπ τῆς ἔξω θαλάττης ἐπερχομένης, μεθ' ὅπλων απαντῶντες, ωμομένησιν ἵσσος κατακλύζονται, ἵνα μηδεκῶσι φέρουσις τὴν θάνατον φοβεῖσθαι.

Κελτοὶ σιδηροσειρῖτις τὰ καὶ πόλιν περιέτοισι.

Μείζων δὲ ὁδὸν δητήμακα καὶ τὸ ξένον αὐτέλοντος, ποταπίτεσ. οὐδὲ τοῦτο γάρ θάνατος η ζημίσι, ταῦτα δὲ πολέμειν φυγῇ.

Ταρακοὶ ράκηνται ποτὲ γέρεσι τοῖνοι περιστρέψαντοι ποτερομένοις.

Ταὶς δὲ θύεσι τῆς οἰκίαν ηδέποτε κλείουσι.

ΠΑΙΔΑΛΙΟΙ.

Ἐν Παδδαλίοις, Ιηδίκαλοι ἔθνει, οὐχ ὁ θύνων, αλλ' ὁ σωματότατος τῷ παρέρ-

bellis usurparent. Arcus enim poetæ haud raro βιος dicitur.

Apud hos (vt ferunt) neminem deprehendere est inuidia laborantem, aut odio flagrantem, siue metu perculsum, propter vitæ istam communionem & iusticiam.

Bellicosæ autem ipsorum non minus mulieres sunt, quam viri, quæ & vnâ in prælium eunt, quum ita factio opus. Itaque & Amazonas fœminas generosissimas esse, adeò ut progressæ sint cum exercitu olim Athenas, & in Ciliciâni usque, quando vide-licet iuxta Mæotim paludem habitarunt.

I B E R I.

Iberorum mulieres quotannis in publicum exhibent, quod rela confecerunt. Viri autem suffragiis lecti de ipsis iudicant, & quam earum plurimum laborasse inueniunt, ei primos honores deferunt.

Habent quoque zonam certæ mensuræ, intra quam si venter cuiusquam comprehendendi nequeat, pro dedecore id magno habetur.

Vmbrici quum controversias inter se habent, pugnant armati ac si bello congregendum esset: & videntur iustiorem habuisse causam, qui aduersarium intemperient.

C E L T A.

Celtæ Oceani accolæ, pro dedecore habent, si quis muro aut domui ruenti se subducatur.

Inudatio quum ex mari exteriori accedit, armis induti ei obuiam eunt, subsistuntque donec mergantur, idque ne fugientes videantur quoquo modo mortem formidare.

Celtæ gladiis cincti Reipub. negotia tractant.

Grauiorem etiam pœnam apud eos luit, qui peregrinum, quam qui ciuem interemerit. Illi enim mors irrogatur, isti exiliū indicitur.

Ante omnes honore eos afficiunt, qui victoria potiti agrum aliquem in publicum acquisuerunt.

Ianuas ædium nunquam occlusas habent.

PÆDALII.

Apud Pædalios, gentem Indicam, non sacrificus, sed prudensissimus

παρέγνων κατάρχεται τῷ ιερῷ. αὐτῆται δὲ ἀεὶ κατέχεται θεῖον κατάλληλο, πλὴν δικαιοσύνης.

ΠΡΑΤΣΙΟΙ.

Πρεσβύτοις τοις ἀσυμέτορας, εἰς λιμανὸν πεδῶσι, τρέφουσι.

ΤΕΛΧΙΝΕΣ.

Τελχίνες αἱ Θερφοποιόνομαζόμυνοι τὸ αἰείκαθνον κρῆτες, οἵκοσαντίς τε καὶ Κύπρῳ μεταναστάντες δὲ εἰς Ρόδον, καὶ τερψτοι τῶν ὑπονομών καταχόρτες, βασικανοί τε σφόδρα ἦσαν καὶ φθονεοῦσι.

Τεχνῆται διόπτες, καὶ τὰ τῷ τερψτον ἔργα μητούμυνοι, Αθηναῖς τελχίνιας ἀγαλματοφόροις ἰδρύσαντο, ὥστε εἰ τις λέγει Αθηναῖς βασικανού.

ΤΑΡΤΗΣΣΙΟΙ.

Παρὰ Ταρταρίοις νεαντέρω τερεσθεντέου καταμαρτυρεῖν, οὐκ εἴπεισι.

ΛΕΤΚΑΝΟΙ.

Λευκανοὶ στιχέζονται ἀλλήλοις, ὥστε εἰς ἄλλου ποὺς ἀστικήμεστος, εἴτε καὶ ἀστονίας καὶ ἀργίας.

Ἐαν δὲ τις ἀστερωτὸς διείσθιεις χρέος ἐλεγχθῇ, σέργεται αὐτῷ.

ΣΟΤΝΙΤΑΙ.

Παρὰ Σουηίταις κατ' ἓτος, οἵτε οἵθεοι κείνονται δημοσίᾳ, καὶ αἱ παρθένοι. οἱ δὲ γειτοὶς ἀερισοὶ εἰ), λαμβάνειν βούλεται, εἴδ' ο μετ' εἰλέοντα διώτερος, καὶ εἴτος ἐρεξῆς.

ΛΙΜΙΡΝΙΟΙ.

Λιμύρνιοι κοπαὶ τὰς γυναικαὶς ἔχουσι, καὶ τὰ τίκνα σὺν κονῷ τρέφουσι μέχει εἴτε πάντες εἴτε τῷ ἔκτῳ συνενέγκαντες ἀπαγγετα τὰ παχύτια, τὰς ὄμοιοτητας φερόντες τοὺς αὐτόρας εἰκάζουσι, καὶ ἔκάστω τὸ ὅμοιον διποδίδοσι πατεῖς αὐτὸν δι' αὐτὸν λαβάνει τὸ παχύτιον, εἰκάσιος μὲν διπολαμβάνει.

ΣΑΥ-

tissimus omnium qui præsto sunt, sacra auspicatur. Petitur autem à Diis nihil aliud quam iustitia.

P R A Y S I I.

Praysij, vel Praisij, vicinos fame afflitos alimento sableuant.

T E L C H I N E S.

Homines illi qui Telchines dicti, antea quidem Cretenses erant, sed postea & Cyprum inhabitarunt. Vnde quum in Rhodum migrassent, primique eam insulam occupassent, maligni admodum & inuidi extiterunt.

Quum verò & hi artes mechanicas exicerent, maiorūque opera imitarentur, Mineruæ Telchiniæ statuam primi crederunt, quod nomen sonat ac si dicas, Mineruæ inuidiæ.

T A R T E S S I I.

Apud Tartessios minori natu aduersus maiorem testimonium ferre non licet.

L V C A N I .

Lucani tanquam criminis alicuius, etiam luxuriæ ignauiaæq; iudicia agitant.

Si quis conuictus luxurioso mutuum dedisse, mutuo isto multatur.

S A M N I T E S.

Apud Saunitas vel Samnites de adolescentibus & virginibus quotannis publicum habetur iudicium. Quem igitur eorum optimum esse sententia iudicium pronunciarit, is sibi ex virginibus eligit vxorem quam vult, deinde secundus ab eo alteram, & sic de cæteris fit deinceps.

L I M Y R N I I.

Limyrii uxores habent communes, & liberos communiter alunt usque ad annum ætatis quintum. Anno autem sexto in unum conuocant omnes pueros, atque tum ex similitudine ad quemlibet virorum coniecturam facientes, cuilibet similem patri filium assignant. Quum itaque quis agnoverit puerum suum, tum quilibet eum ut filium educat.

S A V-

ΣΑΥΡΟΜΑΤΑΙ.

Σαυρομάται σύγχρινη ήμεροστοικομήται εἰς ταλάνθρωπον.

Ταῖς δὲ γυναιξὶ πάντα πείσοιται τοὺς διασπόντας

Πηρθέρουν δὲ καὶ φερεντούσιν συμπίξειν ταῦτα γάμον πενταὶ πολέμοις αὐδρακτείνη.

ΚΕΡΚΕΤΑΙ.

Κερκέται τοὺς ἀδικοπαντας ὅποιων, τῷ δὲ ιερῶν ἀπείργουσιν.

Ἐὰν δὲ τις κυνεργῶν σκάφος σλαμάρτη, φεροτόντες ἐφεξῆς ἔκαστοι ἐμπίνουσι αὐτῷ.

ΜΟΣΤΝΟΙ.

Μόσινοι τὸν ἔχυτὴν βασιλέα τρέφουσιν πυργῷ κατάκλεισον.

Εαὐδὲ τις σβέζη κακῶς ποτὲ βεβηλεῦθεν, τῷ λιμεῖ αὐτὸν δασκαλείνεται.

Τὸν δὲ τρεφόμενον στον ὄξιστον σταυροῦν, μέσος κοινῇ ὀξειλόντες τοῖς ἀφικομένοις ἔτινοις.

ΦΡΤΓΕΣ.

Φρύγες ὄρκοις ψευδοῦνται, οὐτ' ὄμηστες, οὐτε ἀλλοις εὔσορχοιστες.

Εαὐδὲ τις παρ' αὐτοῖς μωρογένον βοιώδητοιτη, η σκεῦος τῷ τοιεὶ γεωργίαι κλέψῃ, θανάτῳ ζημιεῖται.

Φρύγες ψευδοῦνται τοὺς ιερεῖς τελετήσαντας, ἀλλ' ὅπερι λίθους δηκαπήχαται πιθίασιν ὄρθους.

ΛΤΚΙΟΙ.

Λύκοις τὰς γυναικας μαῦλον, η τοις αὐδρας πιμέναι, κακὴ καλομῆται μακρέστη. Ταὶς τε κλιερορομίας ταῖς θυγατράσι λείπουσιν, ψ τοῖς γοῖς.

Οὐδὲ αὐτὸν θεοὺς αἴλοι κλέπτων, μδῦλος γίνεται.

Ταὶς μαρτυρίας εἰ ταῖς δίκαιοις, οὐκ εἴδεν παρέχονται, ἀλλὰ καταμένεται.

ΠΙΣΙΔΑΙ.

Πισίδαι μετακομῆτες απάρχονται τοῖς γονεῦσιν, εἰς ἥμερος τοῖς θεοῖς καθέδραστοισι.

S A V R O M A T A E.

Sauromatæ (vel Sarmatæ) tribus diebus cibo se ita ingurgitant, ut repleantur.

Vxoribus in omnibus obtemperant, tanquam Dominabus.

Virginis non prius nuptias concedunt, quam hostem aliquem interfecerit.

C E R C E T A E.

Cercetæ reos cuiuscunque admissi criminis ita puniunt, ut sacris interdicant.

Si quis scapham gubernans impegerit, accedentes ordine singuli illi inspuunt.

M O S Y N I.

Mosyni Regem suum educant turri inclusum.

Si quis iudicatus sit minus bene in publicum consuluisse, eum fame enecant.

Frumentum quod ipsis ex agris prouenit æqualiter distribuunt, partem inde aliquam in commune conferentes pro peregrinis aduentientibus.

P H R Y G E S.

Phryges omni abstinent iure iurando, ita ut nec ipsi iurent, nec alios ad iurandum adigant.

Si quis apud eos bouem aratorem interficerit, aut agriculturæ instrumentum surripuerit, morte multatur.

Phryges non defodiunt in terram sacerdotes mortuos, sed super columnas lapideas decem cubitorum erectos statuunt.

L Y C I I.

Lycij plus honestis mulieribus quam viris deferunt, nominaque eis à matribus induntur: Itemque bonorum heredes filias, non filios relinquunt.

Si quis liber condemnatus fuerit furti, poena seruitutis ei interrogatur.

Testimonia in causis non protinus ferunt, sed post mensem demum.

P I S I D A E.

Pisidæ conuiuentes, parentibus epularum primicias libant, perinde ut nos Diis federum amicitiaeque praesidibus.

Grauis-

Η δὲ μοισηὶ κείσις ὅτι τοῦ θεοφανεῖτος τὸν δὲ δόπον ερίσαντα, θαρ-
τοῦσιν.

Εαν δὲ μοιχὸς αἰλῷ, φελάγεται τὴν πόλιν ὅπι ὄνου μὲν τῆς γυναικὸς
ὅπι ἡμέρας τακτάς.

ΑΙΘΙΟΠΕΣ.

Αἰθίοπες τὰς ἀδελφὰς μάλιστα πιμῶτο καὶ τὰς διχεδοχὰς μάλιστα κα-
ταλείπουσιν οἱ βασιλεῖς, τοῖς ἑαυτῷ, ἀλλὰ τοῖς τῷ ἀδελφῶν ψόῖς. Οὐ-
τῷ δὲ ὁ διχεδεξάμνος μὴ ἦ, τὸν κάλυσον ἐκ πάντων καὶ μαχμώτατον
αἰρεῦντα βασιλέα.

Ασκύσι δὲ δύσβεστα καὶ δικαγοσύνην.

Ἄθυερι δὲ αὐτῷ αἱ οἰκίαι, καὶ τοῖς ὄδοις περιδύνων πολλῶν, οὐδὲν
κλέπτει.

ΒΤΑΟΙ.

Ἐν Βιάσιοις Λίβυοις αὖτε μὴν αὐτὸν βασιλεύει, γενὴ δὲ γυναικῶν.

ΒΑΣΟΤΛΙΕΙΣ.

Βασουλιεῖς Λίβυες ὅταν πολεμῶσι, τὰς μὲν νύκτας μάχονται, τὰς δὲ
ἡμέρας εἰρηνίων ἀγονοῦσι.

ΔΑΨΟΛΙΒΤΕΣ.

Δαψολίβυες ὅταν σιωπήσσονται, πάντες ἀμαχοῦσιν μᾶς ἡμέρᾳ μὲν
Νόσον πλειάδας, καὶ μὲν τὴν ἵσιαστην χωρὶς τῷ γαναικῶν κατακειμένων
κατασθέσαντες τὸν λύχνον εἰσέρχονται, καὶ ὁ τυχὼν, ἵνα τύχῃ λαμβαδεῖ.

ΙΑΛΧΛΕΤΕΙΣ.

Ιαλχλεῖς Λίβυες, ὅταν πολλοὶ μητένσονται γυναικαὶ τῷ δὲ τοῦ κη-
μεῖτῇ διηπιοῦσι, παρεύσοντες τῆς γυναικός πολλὰ δὲ σκηπτόνταν, εἰφέντες
γυνὴ γελάση, τούτῳ σιένοιτε.

ΣΟΡΔΟΛΙΒΤΕΣ.

Σορδολίβυες μόδιν κόκτηστα τοκεῦνος ἔξω κύλικος καὶ μαχαίρας.

ΑΛΙΤΕΜΙΟΙ.

Αλιτέμιοι Λίβυες τοὺς ταχυτάτους αὐτῷ αἰεωνίτα τοι βασιλεῖς· τῷ δὲ
ἄλλων πιμῶντον δικαγόποτον.

Grauissimum apud eos iudicium depositi agitur, quod qui fraude inuertere conuictus fuerit, morte afficitur.

Si quis in adulterio comprehensus fuerit, is cum adultera asino insidens per urbem circumducitur, idque ad constitutum aliquot dierum spacium.

ÆTHIOPES.

Æthiopes sororibus potissimum honorem exhibent, & successionem tradunt Reges, non suis, sed sororum filiis. Quod si ex iis nullus supersit, cui succedere ius sit, tum pulcherrimū omnium & bellicosissimum Regem deligunt.

Exercent ij præcipue pietatem & iustitiam.

Ædibus ipsorum nullæ sunt ianuæ, cumque in viis publicis multa sita iaceant, nemo eorum aliquid furatur.

BUREI.

Apud Buæos, Libyæ seu Africæ gentem, vir inter viros dominatum gerit, mulier inter mulieres.

BASULIEI.

Basuliei, Libyæ gens, quum bellum gerūt, noctū quidem prælium committunt, interdiu vero patem seruant.

DAPSOLIBYES.

Dapsolibyes simulatque in unum conuenere, vniuersi simul nuptias cōtrahunt eodem die, post occasum pleiadum. Etenim ut coniuati sunt ad mulieres seorsim accumbētes extintis lumenibus adeunt, quamque earum fortè quispiam nactus fuerit, eam & vxorem dicit.

IALCHLEUEI.

Ialchleuei, gens Libyca, quum multi simul eandem sponsam ambient, apud sacerum seu sponsæ petitæ patrem coenant. Dum verò multis dieteriis sibi inuicem illudunt, cui eorum sponsa ariserit, is eam dicit.

SARDOLIBYES.

Sardolibyes nullam supellecilem sibi parant, præter calicem & gladium.

ALITEMJI.

Alitemij Libyes perniciissimos Reges eligunt: Ex reliquis prout quisque maximè iustus est, ita & dignitate eminet.

ΝΟΜΑΔΕΣ.

Οι Νομάδες της Λίβυαν, όταν ήμερες, αλλά ταῖς νυξὶ, αὐτῷ σύγχρονοι τὸν χρόνον.

ΑΦΑΡΑΝΤΕΣ.

Αφέρεστες Λίβυες ὄνόματα όπου έχουσιν ἥλιον διαίρχοντι λοιθρευταῖς πολλὰ κακὰ φηναντι.

Τῶν δὲ θυματέρων αἵεις χείνουσι, τὰς πλεῖστον χρόνον μεμψηκύας παρθένους.

ΒΟΙΩΤΟΙ.

Βοιωτὸς ἔποι τοὺς χρέος κακὸντασθέμοντας εἰς αὔρεαν ἀγορτες, καθίσαι κελδίουσιν, εἴτα κόφινον ὅπιβάλλουσιν αὐτῷ· ὃς δὲ αὐτοφιωθῆ ἀπιστός γίνεται· μοκᾶς δὲ τότο παπούθενται, καὶ οὐκέπιδυ πατήρ, Βοιωτὸς ὁν τὸ γένος.

ΑΣΣΥΡΙΟΙ.

Ασύριοι τὰς παρθένους σὺ αὔρεαν πωλοῦσι τοῖς θέλουσι συνοικεῖν· περίτας μὲν τὰς δημόσιας τας καὶ καλλίτας, εἴτα τὰς λοιπὰς ἐφεξῆς. Οταν δὲ εἰλθωσι δὴ τὰς φαυλοτάτας, κηρύττουσι, πόσον τὶς θέλει περιλαβεῖν παύτας συνοικεῖν, καὶ τὸ συμαχθεῖν ἐκ τῆς τῷ δύπρεπῶν πηγῆς παύτας περιβάλλεται.

Λοκεστὸν μάλιστα βαδίτητα καὶ αοργυτότα.

ΠΕΡΣΑΙ.

Πέρσαις δὲ μήποιεν ἔξειν, ότι δὲ λέγουσιν.

Εφεδὲ τις πατέρας κτείνη, ταῦθα ληπνὸν αὐτὸν σύλλαγε.

Εαὐτὸν πατερός ταῖς βασιλεῦς μαστιγώσει, δέχεται, ὡς αἴγαδον τυχὸν, ὃν αὐτὸν ἐμνήθη βασιλεὺς.

Ζθλα δὲ λαυδαίουσι τοῦ βασιλέως πολυτεχνίας.

Οἱ δὲ πάμποις πάρ' αὐτοῖς, ὡτερ μαδίματα, τὸ ἀλιθεύειν δίδασκοται.

ΙΝΔΟΙ.

Παρ' Ινδοῖς ἔτει τις δημόσιη δημείον, η κατακεταπήκοις, οὐκ ἔσι κείσις

NOMADES.

Nomades & ipsi Libyam gens, in temporum dinumeratione non diebus, sed noctibus vntuntur.

APHARANTES.

Apharantes Libyes nominibus carent, soli orienti conuicium faciunt, ut qui multa mala in lucem proferat & ostendar.

Ex filiabus optimas eas censem, quæ tempore quam longissimo virgines manent.

BOEOTI.

Quidam Bœotorum decoctores qui non sunt soluendo in forni adducunt, & considerare iussis cophinum superiniiciunt: Ac qui hoc cophini poena affectus fuerit, inde infamis fit. Quam poenam irrogatam etiam Euripide patri, qui ex Bœotis oriundus erat, sunt qui existimant.

ASSYRII.

Assyrii virgines in foro vendunt quibuslibet eas sibi iungi desiderantibus. Ac primo quidem veneunt, quæ forma omnium sunt venustissima, tum deinceps reliquæ. Quum vero ventum tandem fuérit ad maximè deformes, per præconem diuulgant, quantum quisque pecunia accipiat, ut eam ducat. Atque ita pretium ex formosatum venditione redactum, in elocandas deformes impendunt.

Coniungunt pariter exēcentes in motibus potissimum gravitatem & mansuetudinem.

PERSA.

Apud Persas quod factum turpe existimatur, id nec dictu honestum censem.

Si quis patrem necauerit, eum subdititium non genuinum filium existimant.

Si quem iussit Rèx flagris carcer, is tanquam beneficio affectus, gratias agit quod eius Rex meminisset.

Quibus soboles numerosa est, ij præmium eo nomine à Rege fetunt.

Puer apud ipsos, veredicte, non secus acque disciplinam aliquam discunt. INDI.

Apud Indos quum quis fraudatur mutuo aut deposito, actio b b nem

κείσις ἀλλ' αὐτὸν αἰπάταγ ὁ ποτεύσας.

Οἱ δὲ πεχήτου πηφόσας χρῖσαι ὁ φθελμὸν, θανάτῳ ζημιῶσαν.

Τὸν δὲ μέγιστα ἀδικήσαντα, ὁ βασιλὸς καλῶς πίεσθαι, ὡς ἐχάτης
βόνις ταύτης ἀπίμιας.

Ινδὸς συγκατεκούμον, δταν τῷ λόγῳ σωσι, τῷ γυναικῶν τηλι φρε-
λειτάτην, αὐτῷ δὲ σκεῖνον ἀγένητο μόκυσε γίνεται, απεδαῦροτον τακτογε-
κάσην τῷ φιλῶν.

ΛΑΚΕΔΑΙΜΟΝΙΟΙ.

Λακεδαιμονίοις τέχνας μανθάνειν ἄλλας ἢ τὰς εἰς πόλεμον, αἰχετὸν
δέ.

Εἰσὶνταγ δὲ πάντες σὺν κονῷ.

Τοὺς δὲ γέρεντας αἰχμώνταγ, γέμνητον ἢ πατέρας.

Γυμνάσια ὥστερ αἴδρων δέται, ἔτι καὶ παρθένων.

Βέστοις δὲ ἐμβιουμένηξιν σὸν Σπάρτη, τε Σπαρτάταις ξενιτόνει.

Ταῖς δὲ αὐτῷ γυναιξὶ ωδῆσκελβονταγ σὺν τῷ διειδεύσατον κύνεια, καὶ αἰστὸν κρῆξιν.

Χρηματίζειν δὲ αἰχετὸν Σπαρτάτη.

Νομίσματα δὲ χρεῶνται σκυτίνη, ταῦ δὲ ωρῶν τῷ δρεπῇ γενοῦς ἢ ἄρ-
γυρος, θανάτῳ ζημιῶσαν.

Σεμιωόνταγ δὲ πάντες, δὴ τῷ ταπεινοὶς αὖτοὺς παρέχεται, καὶ κατ-
κύνοις ταῖς αρχαῖς.

Μακρεῖζονται δὲ καῦλον παρ' αὐτοῖς οἱ γυναικεῖς διποθνίσκονταις, οἱ δὲ
διποχᾶς ζῶντες.

Οἱ δὲ παῦδες νομίμως δῆλοὶ τηνα βωμὸν τελεμόντος ματιζεῖνται, ἔως αὐτοὶ
ἐλίγοι λειφθέντες σεφασωθῶσιν.

Αἰχετὸν δὲ δέται μηλῶν σύκιων, συγκυμνασίᾳ φίλον γεμίσαν.

Κείσις δὲ ταῖς γεογρίαις δῆλοὶ τῷ τριματι τῷ βίᾳ περιστίθεται, τοῖς τε
δὲ τὴν κακῶν Ζῶσιν.

Οἴταν δὲ σερπιώνταγ ἕξω γέρεας, πῦρ δασόβωμον τῷ ἀγήπεος Διοῖς
κακοσάμδην πυρφόρος λεγέμδην, σωνεῖται τῷ βασιλεῖ αὐτεῖν αὐτὸν
πησόν.

Σωτ-

¶em non habet, sed sibi culpam imputare debet, quod credidit.

Si quis artificem manu vel oculo priuauerit, morte poenam luit.

Qui grauissimo obnoxius delicto est, iubente Rege condetur, tanquam hoc extremæ sit ignominiaæ.

Indis mortuis iungitur in rogam vxor ex omnibus dilectissima vnâ cremanda. Inter ipsas autem acerrimum certamen oritur, adiuuantibus quamlibet suis amicis, vti vincat.

L A C E D Æ M O N I I .

Lacedæmonij non satis honestum ducunt, aliis operam nauare artibus, quam ad res bellicas pertinentibus.

Cibum omnes viri vnâ capiunt.

Senes quo suis omnes reverentur, non secus ac parentes suos.

Vt viris sua sunt exercitia: ita sunt virginibus item sua.

Peregrinis Spartæ degere fas non est, nec Spartanum peregrinè proficiisci.

Vxoribus suis potestatem faciunt prolem suscipiendi ex pulcerissimis, tum ciuium tum peregrinorum.

Quæstum facere Spartano indecorum.

Nomismate vtuntur ex Corio. Quod si verò contingat aurum domi alicuius vel argentum deprehendi, morte poenam luit.

Maxima omnibus hinc gloria, si se humiles & obedientes magistratibus suis præbeant.

Beatores apud eos iudicantur, qui præclaram mortem opprimit, quam qui in magna prosperitate viuunt.

Pueri ex lege quadam aram circumneuntes flagellantur, donec pauci ex iis reliqui, perdurantes sub flagris, coronas præmium auferunt.

Minus honestum censetur timidum aliquem, contubernalem vel Gymnasij socium, vel amicum sibi iungere.

De Senibus iudicium fit circa finem vitæ, qui nam ex iis bene, qui sequius vitam suam traduxerint.

Quum exercitus educitur extra limites regionis, ignem incendit sacerdos, qui Pyrphorus, id est ignifer, dicitur, ab ara Louis duotoris, quem à Rege non procul remotus præfert, inextinctum seruans.

Συναπόκοιντα τερβαστλεῖ μάντεις, καμίατερεὶ, καὶ αὐληταὶ, οἵς δὲ
ταῦς μάχαις αὖτις σταλπήγων αἱ τερβαστλαὶ μάχαις δὲ εἰς φαναριδίοι.

Τανίσαντα τερβαστλεῖ πάντες, ταλιώνερθέρον. Οινύει τε τερβαστλαὶ αἱ
χῶρες τερβαστλαὶ, καὶ ταῖς πόλεως νόμοις τερβαστλαὶ.

ΚΡΗΤΕΣ.

Κρῆτες τερβαστλαὶ Ἑλλήνων, νόμοις ἔχον Μίνωος θεμάτου, δὲ καὶ τερβαστλαὶ
ιδαλασοκεράτοις. τερβαστλαὶ δὲ Μίνως τερβαστλαὶ Διὸς αὐτὸς μεμα-
θηκέναι, δι’ εἰντεῖτο εἰς τὸ δέρες φοιτήμ, εἰς δὲ Διὸς αὐτεροῦ ἐλέγετο, κακι-
θεν αἱ τιναὶ νόμοις φέρον τοῖς Κρητοῖς Μέμνηται δὲ τούτου καὶ Όμηρος, εἰ
οἵς λέγει.

Τοῖσιδε δὲ Κρηταῖς μεγάλη πόλις, ἐνθα Μίνως γε.

Εννέωρος τερβαστλαὶ, Διὸς μεγάλοιο ὀχειστής.

Οἱ δὲ Κρητῶν παῖδες ἀγελάζονται κοιτῇ μετ’ ἄλλήλων σκληραγα-
γούμενοι, καὶ θύεσις καὶ δρόμοις αἴσιτεις αὐτοὺς τοις κατανύοντες, καὶ τὰ
εὐόπλιον πυρρίχιων ἀπτενοῦσιτες, λέπια τερβαστλαὶς εὗρε Πύρριχος καθα-
νάτις Κρῆς τὸ γένος.

Συαγιτοῦσι δὲ δὲ κοινῷ οἱ αἴδρεις, τὰν αὐτὴν δίαιταν ἔχοντες ὅξισου
πάντες.

Δῶρα δὲ αὐτοῖς δέσιν ὅπλα πυκνάτατα.

ΑΤΤΑΡΙΑΤΑΙ.

Αυτοειάται τοις ἀδικάτοις τῷ σερπινῶν δὲ ταῖς ὁδοίποείαις ψεύ-
πτοις ζῶντας διπλείσπουσι.

ΤΡΙΒΑΛΛΟΙ.

Τειβαλλοὶ τέτταρες φάλαιγρας εἰ ταῖς μάχαις ποιεῦνται τὰν τερβ-
ατὰ τῷ ἀδενῷ, τὰν ἐχομένων τῷ κερατίσιν, τὰν τετέτην τῷ ἵππῳ, τε-
χθταίσιν τὰν τὸν γυμνικῶν, αἱ αὐτοὶς εἰς φυγὴν τρεπομένοις καρλύουσι
βλασφαμοῦσι.

ΚΑΤΣΙΑΝΟΙ.

Κανικαροὶ τοὺς μὲν θυμημένους θρησκεύοντες ταῖς δὲ τελευτίσαντας με-
καεῖσοντο.

ΚΙΟΙ.

Κιοὶ τοῖς διπλανοῦντας κατακυνσάντες καὶ ὄσολογκαντες εἰ δλαμο-

Adiunguntur autem Regi in bellum eunti Vates, medici, ^{ti-}
bicines. Nam tibiis in bellis vice tubarum utuntur. Pugnantes
autem coronis ornantur.

Regi assurgunt omnes præterquam Ephori. Iurat autem Rex
antequam regnum adeat, Imperaturum se iuxta leges Reipu-
blicæ.

CRETENSES.

Cretenses primi inter Græcos leges habuerunt, à Minoe Re-
ge conditas, qui & primus maris imperio potitus est. Fingebat
autem Minos se ab ipso Ioue didicisse, quod per annos nouem
ad montem quendam commearet. Vbi antrum Ioui sacrum e-
rat, à quo reuersus semper leges aliquas Cretenibus attulit. Cu-
ius meminit Homerus suis versibus, quorum hæc sententia:

Inter illas est Gnossus vrbis magna, vbi Minos

Nouem annis imperauit, qui Iouis magni confabulator erat.

Cretensum pueri in unum publicè congregantur, ibique v-
nâ duriter educantur, & venationibus dediti per acclivia nudis
pedibus discurrunt, & armati ad saltationem Pyrrhichiam dictam
magno labore assuefiunt, cuius inuentor fertur fuisse Pyrrhichus
Cydoniates, genere Cretensis.

Viri autem simul in publico cibum capiunt, eadem victus ra-
tione æqualiter omnia ipsis præbentur.

Dona apud ipsis plurimi æstimata, sunt arma.

AUTARIÆ.

Autariæ milites per viam ægros imbecillésque factos, in vi-
uis nunquam relinquunt.

TRIBALLI.

Triballi quatuor Phalanges seu ordinēs in acie instruunt: Pri-
mam Phalangem faciunt imbecillum: Alteram ab ea fortissi-
morum quorumque: Tertiam Equitum: ultimā mulierum, quæ
reliquos in fugam versos conuiciis sistunt.

CAUSIANI.

Causiani eos qui in lucem eduntur, deplorant; qui autem &
vita excedunt, eos beatos iudicant.

CII.

Cij mortuos quum cremarunt ossa eorum colligunt, quæ in
bb 3 mor-

τὰ ἄστα καταπίσκον, εἰτα σύνθετες εἰς τῷ λοιοῦ, καὶ κόσκινον λαβόντες
αἴσια πλέοντες εἰς πάλαιρος, καὶ πεφύτων αὐτοῖς οὐδέχεζουσι, ἀλλαγῆσις
πάντα σύφυσιθη καὶ αὐταις γένηται.

ΤΑΤΡΟΙ.

Ταῦται Σκυθικὸν ἔθνος, ποῖς βασιλεῦσι τοὺς Διονυσάτους τῷ φίλῳ συγ-
χεταθάπτονται. ὁ δὲ βασιλεὺς διποθανόντος φίλος, οὐ μέρες ἢ τὸ ὅλον διποθά-
νει ὡπίον, πεφύτων τὴν αὖτις τὴν τελευτήν τοιούτην.

ΣΙΝΔΟΙ.

Σπιδὸς τοσούτους ἵχθις δῆλοι τοὺς πάφοις διποθάλλουσι, ὅσαις πολεμίοις ὁ
διπόμηνος απεκτονώσῃ.

ΚΟΛΧΟΙ.

Κολχοὶ τοὺς πελματίσαντας εἰς τάπτον, ἀλλὰ γρεμῶσιν διποθάνεται.

ΠΑΝΗΒΟΙ.

Πανηβοὶ λίβυες, ὅταν αὐτοῖς βασιλεὺς διποθάνη, τὸ μὲν σῶμα κατορύπ-
τουσι, τὸν δὲ κεφαλαῖν διποκόψαντες, οὐ γενοσάσαντες αἰσιοδίαστον εἰροῦσι.

ΤΕΛΟΣ.

